

Všetko, čo potrebujete vedieť skôr, ako navštívite vášho lekára

REGISTROVAŤ / PRIHLÁSIŤ SA

Som hemofilik / Otázky a odpovede

1 Trpím hemofiliou. Aké podmienky musím splniť na to, aby som mohol žiadať o invalidný dôchodok?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Vo všeobecnosti nárok na invalidný dôchodok vzniká vtedy, ak osoba (poistenec Sociálnej poisťovne)

- je invalidná,
- získala potrebný počet rokov obdobia dôchodkového poistenia a
- ku dňu vzniku invalidity nespĺnila podmienky nároku na starobný dôchodok alebo jej nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Za osobitne stanovených podmienok môže vzniknúť nárok na invalidný dôchodok (tzv. invalidný dôchodok z mladosti) aj fyzickej osobe, ktorá sa stala invalidnou pred dovŕšením veku, v ktorom sa končí povinná školská dochádzka, alebo v období, v ktorom je nezaopatreným dieťaťom. Nárok na tento dôchodok vznikne najskôr odo dňa dovŕšenia 18 rokov veku. Za osobitných podmienok môže tiež vzniknúť nárok na invalidný dôchodok aj doktorandovi v dennej forme doktorandského štúdia, ktorý nedovŕšil 26 rokov veku a má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt.

Podľa **zákona o sociálnom poistení** je **osoba invalidná**, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav je taký zdravotný stav, ktorý spôsobuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a ktorý má podľa poznatkov lekárskej vedy trvať dlhšie ako jeden rok.

2 Ako mi sociálna poisťovňa určí mieru invalidity?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Mieru invalidity posudzuje posudkový lekár. Lekár posudzuje, či ide o dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav a tiež pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje podľa:

- lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie a na základe zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja, ďalšej liečby a
- komplexných vyšetrení a ich záverov.

Prihliada sa pritom na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie alebo rekvalifikácie.

Percentuálna miera poklesu zárobkovej činnosti závisí od druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť pri jednotlivých ochoreniach je uvedená v **prílohe č. 4** zákona o sociálnom poistení.

Pri chorobách krvi a krvotvorných orgánov, kam patrí aj hemofília sa určuje miera poklesu zárobkovej činnosti podľa závažnosti hematologických zmien, podľa porúch orgánových funkcií, pôsobenia na iné orgány a podľa vplyvu na celkový stav organizmu.

Percentuálna miera poklesu pri týchto ochoreniach je stanovená v kapitole II – Choroby krvi a krvotvorných orgánov, bod 11 Vrodené a získané krvácavé stavy s hematologickou etiológiou prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

3 Kde si môžem vybaviť invalidný dôchodok?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Žiadosť sa vybavuje na pobočke Sociálnej poisťovne, a to podľa miesta trvalého pobytu. Ak sa zdržiavate mimo svojho trvalého pobytu, v tom prípade žiadosť spíše pobočka podľa miesta prechodného pobytu.

4 Bol mi uznaný invalidný dôchodok. Môžem sa zamestnať?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Áno. V prípade, že poberáte invalidný dôchodok alebo čiastočný invalidný dôchodok ste považovaný za uchádzača o zamestnanie so zdravotným postihnutím.

Invaliditu a percentuálnu mieru poklesu Vašej schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zamestnávateľovi preukazujete **rozhodnutím alebo oznámením Sociálnej poisťovne** alebo posudkom útvaru sociálneho zabezpečenia.

Vo vzťahu k zamestnávaniu osôb so zdravotným postihnutím vyplývajú zamestnávateľovi zo zákona určité povinnosti a pre niektorých zamestnávateľov **zo zákona** vyplýva dokonca aj povinnosť takého osoby zamestnávať.

Pre účely zamestnávania osôb so zdravotným postihnutím môže zamestnávateľ vytvoriť chránené pracovisko, chránenú dielňu alebo požiadať o príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a tiež príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska. Tiež môže zamestnávateľ žiadať o príspevok na činnosť pracovného asistenta, ktorý poskytuje zamestnancovi so zdravotným postihnutím pomoc pri výkone zamestnania a osobných potrieb počas zamestnania (**zákon o službách v zamestnanosti**).

5 Ak mi bol uznaný invalidný dôchodok, môžem pokračovať v pracovnom pomere?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Samotné rozhodnutie Sociálnej poisťovne o priznaní invalidného dôchodku nespôsobuje zánik pracovného pomeru. Preto aj človek, ktorý bol uznaný za invalidného, môže ďalej pracovať. Konkrétne možnosti pokračovania v práci však budú závisieť od zdravotnej spôsobilosti zastávať doterajšiu prácu. Zamestnanec, ktorý zamestnávateľovi predloží rozhodnutie o invalidnom dôchodku sa na účely Zákonníka práce považuje za zamestnanca so zdravotným postihnutím.

6 Aké mám výhody ako pracujúci invalidný dôchodca?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Pri priznanom invalidnom dôchodku z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40% a menej ako 70% platíte ako zamestnanec bežné odvody. Na zdravotné poistenie však ako zamestnanec zaplatíte iba 2% z **vymeriavacieho základu** na rozdiel od bežných 4%.

7 Čo keď som invalidný dôchodca s poklesom práce schopnosti o viac ako 70%?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Ak ste invalidný dôchodca pracujúci na trvalý pracovný pomer s poklesom schopnosti práce o viac ako o 70 % zaplatíte poistné na zdravotné poistenie o polovicu menej a taktiež **neplatíte ani poistenie v nezamestnanosti**, t. j. zaplatíte o 3,4 % menej ako bežný pracovník.

8 Som ako zamestnanec so zdravotným postihnutím chránený pred výpoveďou?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Ako zamestnanec so zdravotným postihnutím ste istým spôsobom chránený aj pred výpoveďou. **Zamestnávateľ** Vám môže dať výpoveď len s predchádzajúcim súhlasom Národného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, inak je výpoveď neplatná. Tento

súhlas sa však pri niektorých situáciách nevyžaduje:

- ak ide o výpoveď dávanú zamestnancovi, ktorý dosiahol vek určený na nárok na starobný dôchodok,
- ak **sa zrušuje alebo premiestňuje zamestnávateľ** alebo jeho časť,
- ak sú u zamestnanca **dôvody**, pre ktoré by s ním zamestnávateľ mohol okamžite skončiť pracovný pomer,
- pre vážne **porušenie pracovnej disciplíny**.

V konkrétnom prípade sa pre posúdenie dostupných možností odporúčame poradiť s právnikom.

9 Môžem byť práceneschopný, ak trpím hemofíliou?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Nemocenská dávka sa poskytuje vtedy, ak bola osoba pre chorobu či úraz uznaná dočasne práceneschopnou na výkon zárobkovej činnosti alebo v prípade, ak jej bolo nariadené karanténne opatrenie.

A teda, ak ste pacient trpiaci hemofíliou, môžete byť z tohto dôvodu uznaný za práceneschopného.

Aby ste mali nárok na nemocenskú dávku, podmienkou je, že vaša práceneschopnosť vznikla počas trvania nemocenského poistenia. Inými slovami, pred stanovením diagnózy, ktorá je dôvodom Vašej práceneschopnosti ste boli nemocensky poistený (t.j. zamestnaný, podnikali ste alebo si platili poistné dobrovoľne).

Ako žiadať o nemocenskú dávku a tiež aká je výška dávky a aké podmienky musia byť splnené je možné nájsť na **stránke Sociálnej poisťovne**.

10 Ak sa mi zhoršil zdravotný stav, môžem požiadať zamestnávateľa, aby ma preradil na inú prácu?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Podľa Zákonníka práce platí, že zamestnávateľ je povinný preradiť zamestnanca na inú prácu, ak zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo stratil spôsobilosť naďalej vykonávať doterajšiu prácu. O takéto preradenie môže požiadať aj zamestnanec. Praktické možnosti riešenia vzniknutej situácie už potom budú závisieť od konkrétnych okolností prípadu. Odporúčame poradiť sa s právnikom.

11 Môžem dostať výpoveď od zamestnávateľa na základe toho, že sa mi zhoršil zdravotný stav?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Vo všeobecnosti platí, že zamestnávateľ nemôže dať zamestnancovi výpoveď v prípade, že je zamestnanec v tzv. ochrannej dobe. To je aj prípad, ak je zamestnanec uznaný za dočasne práceneschopného. Ak však zamestnanec vzhľadom na svoj zdravotný stav podľa lekárskeho posudku dlhodobo stratí spôsobilosť vykonávať doterajšiu prácu a zamestnávateľ takého zamestnanca nemôže preradiť na inú prácu (preto, že inú prácu nemá alebo zamestnanec o preradenie ani nežiadal), potom bude potrebné pracovný pomer ukončiť dohodou alebo výpoveďou. Možností riešenia pracovnoprávnej situácie zamestnanca však môže byť viacero a preto sa v takýchto prípadoch odporúčame poradiť s právnikom.

12 Ak sa chcem so zamestnávateľom dohodnúť na ukončení pracovného pomeru dohodou, na čo si mám dávať pozor?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Ak pracovný pomer skončí dohodou z dôvodu straty Vašej spôsobilosti dlhodobo vykonávať doterajšiu prácu vzhľadom na zdravotný stav podľa lekárskeho posudku, potom Vám patrí odstupné. A preto, ak pracovný pomer ukončíte dohodou z tohto dôvodu, je potrebné ho v dohode o skončení pracovného pomeru výslovne uviesť. Výška odstupného sa v zmysle Zákonníka práce určuje podľa výšky priemerného mesačného zárobku zamestnanca a počtu odpracovaných rokov u daného zamestnávateľa.

13 Aké podmienky musím splniť, aby som si mohol vybaviť preukaz osoby s ŤZP alebo peňažný príspevok na kompenzáciu?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Pre vydanie preukazu sa vyžaduje, aby z právoplatného rozhodnutia o peňažnom príspevku na kompenzáciu alebo z právoplatného rozhodnutia o preukaze fyzickej osoby s ŤZP vyplývalo, že fyzická osoba má ťažké zdravotné postihnutie.

Ťažkým zdravotným postihnutím sa rozumie také poškodenie zdravia, ktoré spôsobuje funkčnú poruchu v miere aspoň 50 %. Táto miera funkčnej poruchy sa určuje podľa druhu ochorenia, pre ktorý je stanovená určitá hodnota miery funkčnej poruchy.

V prípade, ak má pacient viac ochorení, potom je rozhodujúce ochorenie s najvyššou mierou poruchy. K nemu je možné pripočítať maximálne 10 % za všetky ostatné ochorenia, avšak iba za predpokladu, že ovplyvňujú ochorenie s najvyššou funkčnou poruchou.

Pre vydanie vyššie uvedených rozhodnutí je potrebné splniť najmä nasledujúce podmienky:

- Konanie o preukaze osoby s ŤZP a peňažnom príspevku na kompenzáciu sa začína na základe žiadosti.
- Súčasťou žiadosti je aj aktuálny lekársky nález alebo odborný lekársky nález lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.
- Ak sa žiada o príspevok na kompenzáciu, je potrebné dokladovať aj príjem dotknutej osoby za predchádzajúci rok a vyhlásenie o majetku nie staršie ako 3 mesiace.
- K žiadosti o príspevku na kompenzáciu sa prikladá aj potvrdenie o príjme ďalších osôb, ktoré sa posudzujú spoločne.
- Podkladom pre rozhodnutie o preukaze je **lekársky posudok** a podkladom pre rozhodnutie o príspevku na kompenzáciu je **komplexný posudok**.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia s nárokmi pre osoby s ŤZP a peňažnými príspevkami na kompenzáciu odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Som osoba s ŤZP. Na čo všetko mám nárok?**“.

14 Mám nárok na niektoré zľavy a výhody, keď som držiteľ preukazu osoby s ŤZP?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Pre držiteľov preukazu osoby s ŤZP sú k dispozícii početné výhody a zľavy, a to napr. v oblasti železničnej dopravy, cestnej dopravy, v oblasti bytovej politiky a mestského rozvoja, v oblasti dane z príjmov, miestnych daní, súdnych a správnych poplatkov, ale rovnako aj v ďalších oblastiach (napr. pri používaní elektronickej registračnej pokladnice, pri daňovom záložnom práve, oslobodení od cla, v oblasti energetiky, koncesionárskych poplatkov, v kultúrnej oblasti a ďalších).

Podrobný zoznam výhod a zliav je možné nájsť napr. v nasledujúcom dokumente vypracovanom ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny:

<https://www.employment.gov.sk/files/slovensky/rodina-socialna-pomoc/tazke-zdravotne-postihnutie/vyhody-drzitelov-preukazov-tzp.docx>

15 Viem si vybaviť príspevok na osobnú asistenciu?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Ak je osoba podľa komplexného posudku odkázaná na osobnú asistenciu, potom je možné prijímať peňažný príspevok na osobnú asistenciu. Takýto príspevok je možné poskytnúť osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Rozsah osobnej asistencie sa určuje podľa činností, ktoré sú uvedené v **prílohe č. 4** zákona o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia.

Pre priznanie príspevku je potrebné podanie žiadosti na úrad práce, sociálnych vecí a rodiny. Výška peňažného príspevku zodpovedá ročnému rozsahu osobnej asistencie určenej v eurách. Sadzba za 1 hodinu osobnej asistencie je 4,82 €. Výška sa znižuje o sumu zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť. Iný príjem osoby s ŤZP nemá vplyv na výšku príspevku. Ak sa táto žiadosť podá v priebehu roka, príspevok sa prizná za pomernú časť roka.

Tento príspevok sa vypláca mesačne na základe výkazu o odpracovaných hodinách za predchádzajúci mesiac. Tento príspevok sa vypláca osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, prípadne s jej súhlasom je možné ho vyplácať agentúre osobnej asistencie.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia s nárokmi pre osoby s ŤZP a peňažnými príspevkami na kompenzáciu odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Som osoba s ŤZP. Na čo všetko mám nárok?**“.

16 Ako to funguje s opatrovateľskými službami?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

V súvislosti s osobou s ťažkým zdravotným postihnutím sa opatrovaním rozumie pomoc takejto osobe, ktorá je na opatrovanie odkázaná. Na tento účel je možné poberať **opatrovateľský príspevok**. Tento príspevok sa poskytuje tej osobe, ktorá iného opatruje. Tento príspevok je možné poskytnúť napr. manželovi, manželke, opatrovníkovi, dieťaťu vo vzťahu k rodičovi, starému rodičovi a celý rad ďalších príbuzných. Taktiež je možné tento príspevok poskytnúť aj inej osobe, ktorá ťažko zdravotne postihnutú osobu opatruje a býva s ňou (na tento účel sa vyžaduje spoločný trvalý alebo prechodný pobyt v mieste bydliska opatrovanej osoby alebo opatrovateľa).

Osoba môže vykonávať opatrovanie, ak:

- je plnoletá,
- má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,

- je fyzicky a psychicky schopná vykonávať opatrovanie a
- osoba s ŤZP jej udelila písomný súhlas s opatrovaním.

V prípade, že osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nie je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie a tiež sa jej neposkytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu, môže požiadať o pomoc **opatrovateľskú službu**. V prípade opatrovateľskej služby však musia byť splnené aj ďalšie podmienky, ktoré sú stanovené **zákonom o sociálnych službách**.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia so sociálnymi službami pre ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Zariadenia sociálnych služieb**“.

17 Ako vybaviť opatrovateľskú službu?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Opatrovateľskú službu zabezpečuje obec a poskytuje ju osobám odkázaným na pomoc inej osoby, ktorej odkázanosť musí dosahovať minimálne **II. stupeň odkázanosti**.

Vybavuje sa podobne ako umiestnenie príbuzného do špecializovaného zariadenia, domova sociálnych služieb, denného stacionára (otázka č. 18 nižšie), ale žiadosť o posúdenie odkázanosti na opatrovateľskú službu sa podáva na príslušnom obecnom (mestskom) úrade.

Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa **prílohy č. 4** zákona o sociálnych službách a ich rozsah určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti.

V určitých prípadoch opatrovateľskú službu nemožno poskytovať. Ide napríklad o prípady, ak osoba poberá peňažný príspevok na osobnú asistenciu alebo je jej poskytovaná celoročná pobytová sociálna služba a pod.

18 Ako postupovať pri vybavovaní formalít pri umiestnení príbuzného do špecializovaného zariadenia, domova sociálnych služieb, denného stacionára?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

- V prvom rade je potrebné, aby osoba (žiadateľ) **požiadala o posúdenie odkázanosti na konkrétnu sociálnu službu**.
- V prípade špecializovaného zariadenia, domova sociálnych služieb a denného stacionára sa žiadosť podáva na príslušnom na úrade vyššieho územného celku (VÚC).
- Žiadosť podáva osoba, ktorej bude služba poskytovaná, to znamená osoba, ktorá má byť umiestnená do zariadenia sociálnych služieb. Každý vyšší územný celok má vlastné tlačivo žiadosti.
- K žiadosti je potrebné priložiť aj doklad od ošetrojúceho lekára potvrdzujúci, že žiadateľ má nepriaznivý zdravotný stav. Môže to byť lekársky nález, lekársky posudok, lekárske správy alebo výpis zo zdravotnej dokumentácie, nie starší ako šesť mesiacov.
- Následne posudzujúci lekár spolupracujúci s VÚC vykoná zdravotnú posudkovú činnosť a vypracuje **zdravotný posudok**, v ktorom určí mieru odkázanosti osoby na sociálnu službu.
- VÚC prostredníctvom sociálneho pracovníka vykoná sociálnu posudkovú činnosť a vydá **sociálny posudok**.
- Na základe zdravotného a sociálneho posudku VÚC/predseda vydá **posudok o odkázanosti na sociálnu službu**.
- Na základe posudku o odkázanosti na sociálnu službu VÚC/predseda **vydá rozhodnutie o tom, či osoba je alebo nie je odkázaná na sociálnu službu** – v tomto prípade špecializovaného zariadenia, domova sociálnych služieb a denného stacionára.
- V prípade, že VÚC vydá právoplatné rozhodnutie, že osoba je odkázaná na sociálnu službu, a osoba má záujem o poskytovanie sociálnej služby, môže si vybrať konkrétne zariadenie zo zoznamu verejných alebo neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.
- V prípade ak v zariadení, ktoré si osoba (žiadateľ) vybral, nie je voľné miesto, bude zaradená do evidencie žiadateľov, ktorá je prístupná verejnosti, aby mohla vedieť, na akom mieste v poradí sa práve nachádza.
- Pred umiestnením žiadateľ a vybrané zariadenie sociálnych služieb spolu **uzatvoria zmluvu o poskytovaní sociálnej služby**.

V prípade ďalších informácií, ktoré súvisia so sociálnymi službami pre ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom odporúčame pozrieť si aj našu sekciu „**Zariadenia sociálnych služieb**“.

19 Viem si predĺžiť rodičovský príspevok, ak je dieťa chronicky choré?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

V prípade dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom si môžete predĺžiť poberanie rodičovského príspevku do **šiesteho**

roku veku dieťaťa.

Na **rodičovský príspevok má nárok** rodič dieťaťa (otec, matka), fyzická osoba, ktorej dieťa bolo zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov alebo manžel (manželka) rodiča dieťaťa, ak žije s rodičom dieťaťa v domácnosti, a to v prípade ak:

- zabezpečuje riadnu starostlivosť o dieťa,
- má trvalý alebo prechodný pobyt na území SR alebo je osobou podľa **osobitného predpisu**.

Dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav dieťaťa posudzuje posudkový lekár na základe lekárskeho nálezu. Lekársky nález je súčasťou žiadosti o posúdenie zdravotného stavu na účely štátnych sociálnych dávok. Zhodnotenie zdravotného stavu a diagnóza, ktoré obvodný pediater uvádza v lekárskom náleze, musia byť podložené fotokópiami odborných lekárskeho nálezov lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore. Na tento účel je preto potrebné k žiadosti priložiť fotokópie všetkých lekárskeho správ z odborných vyšetrení, ktoré rodič s dieťaťom absolvoval, vrátane prepúšťacích správ z hospitalizácií.

Žiadosť o posúdenie zdravotného stavu dieťaťa, príp. žiadosť o rodičovský príspevok si môžete stiahnuť **tu**.

20 Mám nárok na príspevok, ak opatrujem dieťa staršie ako 6 rokov?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Peňažný **príspevok na opatrovanie sa môže poskytnúť**, ak:

1. opatrovanie vykonáva **oprávnená osoba**,
2. opatrovaná fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím:
 - dovŕšila 6 rokov veku,
 - je odkázaná na opatrovanie (je potrebná pomoc inej fyzickej osoby pri jednotlivých činnostiach - stravovanie a pitný režim, vyprázdňovanie močového mechúra a hrubého čreva, osobná hygiena, celkový kúpeľ, obliekanie, vyzliekanie, zmena polohy, sedenie a státie, pohyb po schodoch, pohyb po rovine, orientácia v prostredí, dodržiavanie liečebného režimu, potreba dohľadu - a rozsah tejto pomoci je aspoň 8 hodín denne),
3. je vydané právoplatné rozhodnutie o poskytnutí peňažného príspevku na opatrovanie, ktoré vydáva **príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny**.

21 Ako sa posudzuje odkázanosť môjho neplnoletého dieťaťa?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Pri posudzovaní odkázanosti neplnoletej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na pomoc inej fyzickej osoby sa neprihliada na potrebu pomoci pri zabezpečovaní starostlivosti o seba, starostlivosti o domácnosť alebo pri realizovaní základných sociálnych aktivít, ktoré vyplývajú z rodičovskej starostlivosti poskytovanej neplnoletej fyzickej osobe rovnakého veku.

Účelom opatrovania je aby ste vedeli zabezpečiť každodennú pomoc fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím pri úkonoch sebaobsluhy, pri úkonoch starostlivosti o domácnosť a pri realizovaní sociálnych aktivít s cieľom zotrvať v prirodzenom domácom prostredí.

Peňažný príspevok na opatrovanie možno poskytnúť len jednej oprávnenej osobe.

Oprávnenu osobou je v danom prípade fyzická osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a súčasne:

1. je manžel, manželka, rodič, náhradný rodič, súdom ustanovený opatrovník, dieťa, starý rodič, vnuk, vnučka, súrodenec, nevesta, zať, svokor, svokra, švagor, švagrína, neter, synovec fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím alebo
2. býva s fyzickou osobou s ťažkým zdravotným postihnutím.

Peňažný príspevok na opatrovanie sa poskytuje aj vtedy, ak ste ako osoba, ktorá opatruje fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím zamestnaná. Mesačný príjem z Vášho zamestnania nemôže byť vyšší ako dvojnásobok **sumy životného minima**. Vykonávanie Vášho zamestnania nesmie byť v rozpore s účelom a rozsahom opatrovania fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

22 Ako mám požiadať o peňažný príspevok na opatrovanie?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Žiadosť o peňažný príspevok podávate na príslušnom **úrade práce, sociálnych vecí a rodiny v mieste trvalého pobytu**, buď písomne alebo elektronicky (**podpísaná zaručeným elektronickým podpisom**). Žiadosť musí obsahovať odôvodnenie. Peňažný príspevok sa vypláca len na základe právoplatného rozhodnutia príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o jeho priznaní.

Tlačivo žiadosti a ďalšie súvisiace tlačivá (lekársky nález, vyhlásenie o majetku) nájdete **tu**.

Peňažný príspevok na opatrovanie sa nemôže poskytnúť, ak sa fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím poskytuje:

- peňažný príspevok na osobnú asistenciu,
- opatrovateľská služba viac ako osem hodín mesačne,
- týždenná sociálna služba alebo
- celoročná pobytová sociálna služba.

23 A môžem byť oslobodený od platenia diaľničnej známky?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

V prípade osôb zdravotne ťažko postihnutých je možné požiadať o oslobodenie od úhrady diaľničnej známky. Za **osobu s ťažkým zdravotným postihnutím** sa považuje fyzická osoba, ktorej miera funkčnej poruchy je najmenej 50 % podľa postihnutia zaradeného v **prílohe č. 3** zákona č. 447/2008 Z. z. Zákon o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia, kde sú zaradené ochorenia podľa funkčných porúch.

Jazdiť bezplatne po spoplatnených diaľniciach a rýchlостných cestách Slovenskej republiky, môže vozidlo, ktoré držiteľ **parkovacieho preukazu** využíva na svoju prepravu, bez ohľadu na to, či je alebo nie je jeho majiteľom. Podmienkou je registrácia vozidla u Správca výberu úhrady diaľničnej známky.

V prípade držiteľa parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ŤZP) môže žiadosť podať aj ním poverená osoba, napr. zákonný zástupca (ďalej len „žiadateľ“). V prípade ŤZP dieťaťa teda podáva žiadosť rodič.

24 Ako mám požiadať o oslobodenie od úhrady diaľničnej známky?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

O posúdení a vybavení žiadostí rozhoduje Správca výberu úhrady diaľničnej známky (Národná diaľničná spoločnosť, a. s.), ktorému ÚPSVAR elektronicky poskytuje údaje o fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je držiteľom parkovacieho preukazu.

Na základe vyššie uvedeného rozhodnutia Správca následne Poskytovateľ služby vystaví Potvrdenie o registrácii oslobodenia vozidiel/jazdných súprav od úhrady diaľničných známok do centrálnej evidencie.

V prípade, že ste držiteľom parkovacieho preukazu ŤZP vyplníte formulár **Žiadosť o oslobodenie od platenia úhrady**, kde uvediete:

- identifikačné údaje žiadateľa, tzn. údaje o držiteľovi parkovacieho preukazu ŤZP
- údaje o vozidle
- prílohy k žiadosti (doklady preukazujúce vozidlo a osobu držiteľa parkovacieho preukazu):
 - kópia oboch strán technického preukazu vozidla (osvedčenia o evidencii časť II. alebo osvedčenia o evidencii alebo technického preukazu vozidla),
 - kópia oboch strán parkovacieho preukazu.

O posúdení a vybavení žiadostí o registráciu vozidla oslobodeného od úhrady diaľničnej známky rozhoduje výlučne Správca výberu úhrady diaľničnej známky (Národná diaľničná spoločnosť, a. s.), a to v čo najskoršej možnej lehote. Ten doručuje rozhodnutia o schválení, resp. o zamietnutí registrácie daného vozidla.

Informácie ako postupovať pri podávaní Žiadosti o registráciu vozidla oslobodeného od úhrady diaľničnej známky nájdete aj **tu**.

25 Kde môžem podať žiadosť o oslobodenie od platenia diaľničnej známky?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Žiadosti o registráciu oslobodených od úhrady diaľničnej známky spolu s potrebnými dokladmi môžete podať:

- na vybraných obchodných **miestach**,
- na internetovom portáli **www.eznamka.sk** (v tomto prípade je potrebné predložiť žiadosť a všetky vyššie uvádzané doklady v elektronickej podobe).

26 Čo ak som oslobodený od platenia diaľničnej známky a vymením vozidlo?

Aktualizované ku dňu: 18.03.2022

Diaľničná známka je medzi vozidlami **neprenosná**. O zmenu údajov v centrálnej evidencii úhrady diaľničnej známky je možné požiadať v prípade, ak nastane zmena evidenčného čísla a/alebo krajiny registrácie toho istého vozidla, tzn. **nemení sa samotné vozidlo** ani typ a platnosť uhradenej diaľničnej známky. O túto zmenu môžete požiadať predovšetkým v týchto prípadoch:

- Keď prihlasujete vozidlo do evidencie vozidiel SR z iného okresu alebo z iného štátu,
- Keď vymieňate tabuľky s evidenčným číslom, čo môže nastať pri strate alebo odcudzení tabuliek s evidenčným číslom, v rámci ktorej dochádza k zmene evidenčného čísla vozidla/prípojného vozidla.

Ak kúpite nové vozidlo je potrebné opäť požiadať o oslobodenie od platenia diaľničnej známky (pozri otázku 24. "**Ako mám požiadať o oslobodenie od úhrady diaľničnej známky?**")

Nenašli ste odpoveď, ktorú ste hľadali?

Napíšte nám na office@medius.sk

Po návšteve Vášho lekára sa zastavte na www.podakuj.sk

Chcete sa o tomto projekte **dozvedieť viac?**

ÁNO, SOM ZVEDAVÝ

Partneri projektu:

Prevádzkovateľom webu Ambulancia.online je:

Komora pre medicínske právo - MEDIUS / Mäsiarska 6, 04001 Košice / 0948 342 800 / office@medius.sk